

Obeležena 70. godišnjica Novosadske racije

Patrijarh: Veliki čas istorije

Novi Sad

(sa 1. strane)

Onima koji su počinili taj strašan zločin nad nevinim ljudima, samo zato što su bili drugog naroda ili druge vere, patrijarh Irinej je poručio ono što je, kako je rekao, nekadašnji patrijarh German kazao u Jasenovcu - da im kao hrišćani oprostimo, ali ne smemo da zabravimo. Patrijarh srpski je rekao da zločini, kakvi su se desili pre 70 godina u Novom Sadu i Južnoj Bačkoj, predstavljaju „najdublji pad čoveka, koji ga svrstava niže od najkrvoločnije životinje“, i poručio da treba da zavlada „novi duh vremena posle takvog vremena zla“. Gost iz Izraela Efraim Zurof je podsetio na to da je jedan od učesnika Novosadske racije, nekadašnji oficir mađarske žandarmerije Šandor Kepiro, prošle godine u budimpeštanskom sudu oslobođen odgovornosti za taj zločin i ocenio da je to bila politizovana presuda. Istakavši da su pravda i sećanje dva prihvatljiva načina re-

agovanja na ove strašne zločine, Zurof je rekao da je pravda u tom budimpeštanskom sudu očigledno pokazala ozbiljne nedostatke. „Sudija Varga priznao je da Kepiro nije bio nevin, ali pošto je na zapanjujući način odbacio svu dokumentaciju i svedočenja, presudio je da optužba nije uspela da dokaže krivicu“, rekao je Zurof. Navodeći da nam stoga preostaje sećanje, zbog čega je i ovo zajedničko prisustvo velikog broja judi na mestu nekada počinjenih zločina, Zurof je naglasio da se mora poslati jasna i glasna poruka da nijedna politizovana presuda ne može preinačiti činjenice ili krivicu počinilaca zločina. Centralnom obeležavanju 70. godišnjice Novosadske racije prisustvovali su i gradonačelnik Novog Sada Igor Pavličić, predsednik Skupštine grada Aleksandar Jovanović i drugi predstavnici gradskih vlasti, ali kao građani. Novosadsku raciju sprovele su snage okupatorske mađarske vojske i žandarmerije,

uz učešće i dela lokalnog stanovništva, od 21. do 23. januara, u okviru Racije u južnoj Bačkoj koja je počela 4. a završena 29. januara 1942. Prema do sada utvrđenim zvaničnim podacima, za ta tri dana je u Novom Sadu brutalno ubijeno 1.246 ljudi, među kojima 489 muškaraca, 415 žena, 165 dece i 177 starih osoba. Evidentirano je, kako se navodi u „Kratkoj istoriji Novog Sada“ Đorđa Srbulovića, da je među žrtvama bilo 809 Jevreja, 375 Srba, 18 Mađara, 15 Rusa, 13 Slovaka, devet Hrvata, troje Nemaca i po dvoje Rusina i Slovenaca. Memorijalno društvo „Racija 1942“ u Čurugu beleži da je u Novosadskoj raciji ubijeno najmanje 4.000 ljudi i da tačan broj još nije utvrđen. To društvo je navelo podatke iz mađarskih vojnih krugova u Drugom svetskom ratu do kojih je došao poslanik Stranke malih posednika Endre Bajči Žilinski, prema kojima je Racija u Bačkoj odnela najmanje 12.763 žrtve.

Tanjug